

Verksamhetsanalys 2019 inför 2020

Organisation: 4314 Lantmäterienheten

1. Verksamhetsbeskrivning

Lantmäterienheten (LME) består av två arbetsgrupper, kommunala lantmäterimyndigheten (KLM) och gruppen för geografisk information.

KLM är en egen myndighet som lyder under det statliga Lantmäteriverket. Kommunen ansvarar enbart för personal och ekonomi. Grunduppdraget är förrättningar, avstyckningar, service och rådgivning inom myndighetsområdet, men hjälper även till med viss handläggning åt fysisk planering. KLM har både interna och externa kunder.

Gruppen **geografisk information** består av de traditionella områdena Mät och GIS (geografiska informationssystem). Man betraktar dessa som en grupp då tekniken och metoder inom skräet tenderar att flyta ihop allt mer. Ett flertal av personalen har både Mät- och GIS-kompetens. Mätpersonalen jobbar till stor del åt de tekniska funktionerna i kommunen som Vatten- och avfall, IT och Gata- och parkverksamheten. Detta arbete regleras av interna avtal med verksamheterna. Arbetet består av inmätning av vägar och ledningar mm. Man framställer även modeller åt kommunens projektörer. Vidare markerar man ut var teknisk utrustning och fastighetsgränser finns samt utsättning där nybyggnationer ska ske samt framställandet av nybyggnadskartor.

GIS-personalen tar hand om kommunens plattform enligt kommunens GIS-strategi. En av de primära arbetsuppgifterna är att hjälpa kommunens verksamheter att ta fram beslutsunderlag i form av GIS-analyser. Det kan exempelvis vara utryckningstider för räddningstjänsten, vart nästa servicehus bör byggas samt upptagningsområde för skolan. GIS-personalen har sedan några år tillbaka suttit på plats hos kunden en dag i veckan för att öka kundens kompetens gällande GIS men även för att bättre förstå verksamheten man ska hjälpa. De senaste åren har även GIS implementerat en kommungemensam plattform för geografisk information och som nu gruppen sköter åt verksamheterna. Plattformen är framtagen för att bättre tillgängliggöra kommunens information. All data ska lagras på ett ställe men ska kunna visas på flertalet ställen.

På uppdrag av kommunstyrelsen

1. Fastighetsbildning och fastighetsregistrering
2. Ajourhålla fastighetsregistrets adress- och bygnadsdelar samt topografiska information
3. Fullgöra åtagande enligt geodatasamverkansavtalet mellan Lantmäteriet (LM) och Motala kommun
4. Utföra förbättringar i den nationella registerkartan
5. Förvalta Motala kommuns GIS-plattform enligt GIS-strategi.

På uppdrag av samhällsbyggnadsnämnden

1. Genom anslag upprätthålla och ajourhålla; stomnät, primärkartor, baskartor, samlingskartverk över ledningsnät, namngivning och belägenhetsadresser
2. På uppdrag utföra utsättningar, lägeskontroller, kartläggning, koordinatberäkningar, sättningskontroller, ledningsredovisningar, framtagande av relationsritningar, projekteringsmätningar, gränsutstakningar, nybyggnadskartor, förrättningskartor, grundkartor, ledningskartor etc.

3. Intern och extern service och rådgivning
4. Upprätthålla god ortnamnsred, fastställa en belägenhetsadress, fastställa ett lägenhetsnummer för varje lägenhet samt underrätta fastighetsägaren om beslut.
5. Namnsättning av gator och kvarter (kvartersindelning och kvarternamn).

På uppdrag av Fysisk planering

- Handlägga tillägg till detaljplaner avseende fastighetsindelingsbestämmelser (ÄDP).

På uppdrag av övriga förvaltningar

- Utföra uppdrag åt övriga förvaltningar gällande mätning, ajourhållning, utvisning av gränser etc.

I samarbete med övriga samhällsbyggnadsförvaltningen

1. Deltar lantmäterichefen som förvaltningens representant i samhällsbyggnadsprocessens arbetsgrupp
2. Deltar lantmäterichefen och KLM-chefen i Motala kommuns styrgrupp för samhällsbyggnadsprojekt (STYRSAM)
3. Medverkar lantmäterichefen i namnberedningsgruppen

Processer

LME ingår i följande processer och styrgrupper:

- 1) STYRSAM - samhällsbyggnadsprojekt startas och styrs av StyrSAM (Styrgruppen för samhällsbyggnadsprojekt) där lantmäterichef och KLM-chef ingår.
- 2) Styrgrupp GIS - styrning av kommunens GIS där den högsta nivån är kommunens styrgrupp GIS som består av förvaltningschefer, kommundirektör samt lantmäterichef med GIS-samordnare.
- 3) Samhällsbyggnadsprocessen - en samordnad samhällsbyggnadsprocess syftar till att göra det effektivare att samhällsplanera för Motala kommun. Enheten driver sina projekt i enlighet med en utvecklad kommunövergripande samhällsbyggnadsprocess där planprocessen, fastighetsbildningsprocessen, bygglovsprocessen, genomförandeprocessen och driftprocessen är centrala processer. Målet är en nöjdare kund (medborgare, byggherre mm). Lantmäterichefen deltar som plan- och miljöförvaltningens representant i den arbetsgrupp som har till uppgift att driva processen framåt.
- 4) Översiktsplaneprocessen - För att fylla sina dubbla funktioner som långsiktigt strategisk och vägledande för konkreta beslut om byggande och användning av mark och vatten bör översiktsplanen baseras på systematiskt genomförda kartläggningar och analyser av planeringsförutsättningarna. Underlag i form av geografiska- och grafiska analyser tillsammans med bättre beslutsunderlag tas fram vilket skall resultera i en digital översiktsplan för hela Motala kommun. Leveransen av den digitala översiktsplanen sker från lantmäterienheten.
- 5) Detaljplaneprocessen - utgångspunkten är att de fastighetsrättsliga frågorna diskuteras i ett tidigt skede, antingen genom att fastighetsbildning söks tidigt eller/och att förrättningslantmätarna deltar i respektive samhällsbyggnadsprojekt. Underlag i form av grundkartor levereras i ett tidigt skede av lantmäterienheten till projektledarna.
- 6) Förrättningsprocessen - består av fastighetsbildningsprocessen och fastighetsregistreringsprocessen. I fastighetsbildningsprocessen provas de åtgärderna som sökanden

har yrkat. Beredningen utgör den huvudsakliga delen av en lantmäteriförrättning. Under beredningen utförs många olika arbetsmoment som till exempel arkivutredning, fältarbete, samråd, sammanträde.

7) Bygglövsprocessen - lantmäterienheten stödjer med produkterna nybyggnadskarta samt utsättning (utstakning) i kommunens bygglövsprocess enligt plan- och bygglagens 10:e och 12:e kapitel.

8) Genomförandeprocessen - lantmäterienheten stödjer med lantmäteritjänster inom Motala kommun.

Lagrum

Lantmäterienheten har ett flertal lagrum att beakta, dessa är:

- ✓ Lag (1995:1393) om kommunal lantmäterimyndighet
- ✓ Ledningsrättslag (1973:1144)
- ✓ Anläggningslag (1973:1149)
- ✓ Fastighetsbildningslag (1970:988)
- ✓ Jordabalk (1970:994)
- ✓ Förordning (1995:1459) om avgifter vid lantmäteriförrättningar
- ✓ LMFS 2013:2 Lantmäteriets föreskrifter om ändring i Lantmäteriets föreskrifter (LMFS 2008:11) till förordningen (1995:1459) om avgifter vid lantmäteriförrättningar
- ✓ LMFS 2017:6 Lantmäteriets föreskrifter till förordningen (1995:1459) om avgifter vid lantmäteriförrättningar
- ✓ Plan- och bygglag (2010:900)
- ✓ Förordning (2009:946) med instruktion för Lantmäteriet
- ✓ Lag (2006:378) om lägenhetsregister

Tjänster	Intäkt tkr
Mättjänster till tekniska förvaltningen	2 365 tkr
Mättjänster till IT-enheten	163 tkr
Förrättningar	2 045 tkr
Nybyggnadskartor	534 tkr
Utsättningar	435 tkr
Fastighetsförteckning, grundkarta osv. internt (SBE)	175 tkr
Gränsutvisning	48 tkr
Geografisk information till företag	83 tkr
Specialmätningar, interna	102 tkr
Gis-samordning tekniska förvaltningen	1 834 tkr
ABT-avtal med lantmäteriet	178 tkr
Kvalitetsavtal med lantmäteriet	230 tkr
Nyttjanderättsavtal med Tekniska Verken	7 tkr

Tabell för LME:s intäkter 2018

Volymmått

LME har under en längre tid tagit fram volymmått på enhetens intäkter, utsättningar (mätning av blivande hus), nybyggnadskartor och förrättningar. Vi ser en vikande trend vilket vi bedömer bero på allt mindre byggbar mark och allt mindre nyproducerade detaljplaner.

	2015	2016	2017	2018
Taxor och avgift (intäkter i tkr)	3 502	4 242	3 982	3 391
Försäljning (intäkter i tkr)	4 940	5 933	5 228	5 432
Anslag (intäkter i tkr)	7 620	8 093	8 146	8 252
Antal utsättningar	74	89	84	87
Antal nybyggnadskartor	102	113	81	63
Antal förrättningar	80	78	56	57

2. Kund/medborgare

2.1 Nulägesanalys utifrån ett kund-/medborgarperspektiv

Nulägesanalys Kund

Gemensamt

Under året har årliga planeringsdagar och uppföljningsdagar fullföljts i syfte att få till en bra mål- och uppföljningsstruktur till den enskilde medarbetaren. Målsättningen är att under 2020 få till en femårscykel både i planering och i uppföljning för att än tidigare kunna kurskorrigera verksamheten för kundernas bästa.

Uppföljning av tidsregistreringen visar att 69 % (68 % år 2017) av arbetstiden lades på verksamhet som genererade intäkter eller levererade effekt ut i organisationen. Vidare att 82 % (82 % år 2017) av tiden läggs på kärnverksamheten och övrig tid 18 % (18 % år 2017) läggs på enhetsadministration. Trots enhetens satsning på kompetensutveckling(5%) och utvecklingsprojekt(10%) har LME visat att man kan vara effektiv, vilket är glädjande för kunderna.

Satsningen "Verksamhetsstöd", det vill säga att kommunens verksamheter får tillgång till en GIS-ingenjör på plats, har visat sig ge goda effekter eftersom GIS-ingenjörerna insyn i kundens verksamhet förbättrats och att kunden har gått en mer mogen syn på vad GIS kan utträta för deras verksamhet. Satsningen fortsätter 2019 och kommer under år 2020 att utökas till ännu fler kunder.

Handläggningstider

Nyckeltal för utsättning (grov och fin) låg under 2018 på ett medelvärde av 8,1 kalenderdagar och ett medianvärde på 4 kalenderdagar. Detta innebar att 72 % av alla utsättningar utfördes på under 14 kalenderdagar. Antal utsättningar har varit stabil runt 80 utsättningar per år. Nyckeltalen varierar från år till år och beror till stor del på att kund ofta vill ha tid mellan grovutsättning och finutsättning vilket därmed påverkar handläggningstiderna utan att påverka kunderna kundnöjdhet negativt.

Nyckeltal för produktion av nybyggnationskartor låg under 2018 på ett medelvärde av 21 kalenderdagar och ett medianvärde på 21 kalenderdagar. Detta innebar att 27 % av alla nybyggnationskartor utfördes på under 14 kalenderdagar. Detta är en klar försämring jämfört med de tre föregående åren. För att få bukt med detta satsar man på att byta system för framställning av nybyggnadskartor samtidigt som man ser över processen i syfte att effektivisera denna. Idag finns ett

stort personberoende på tekniska enheterna och på LME, detta vill man komma bort från genom att använda Geosecma som system.

Nyckeltal för förrättningar låg under 2018 på ett medelvärde av 357 kalenderdagar och medianvärde på 218 kalenderdagar. Av samtliga avslutade förrättningar så har 21,57 % skett under 16 veckor. (Av dessa så kallade prioriterade ärende eller snabbärende är i stort sett alla avslutade inom 16 veckor. Av samtliga avslutade förrättningar så har 9,8 % tagit mer än 3 år att handlägga. Faktorer som påverkat under året är att en förrättningslantmätare varit barnledig och man har anställt en förrättningsassistent på halvtid vilket ska öka den kvalificerade tiden för handläggare i ett ärende.

Kundnöjdhet

Efter en avslutad förrättning skickas en enkätundersökning ut till berörda sakägare. Enkätundersökningen består av 15 olika frågor som syftar till få underlag för ständiga förbättringar i arbetet med förrättningar. Den sammanfattade bedömningen visar på att 100 % gav betyget sju eller högre (en tiogradig skala används där tio motsvarar mycket nöjd) samt att 83 % gav betyget åtta eller högre. Detta resultat får ses som en utmärkt service gentemot kunderna. Det viktigaste enligt kunderna är bemötandet tätt följt av information och leveranstid.

Kommunala lantmäterimyndigheten (KLM)

KLM kommer behöva stödja Trafikverket med ny riksväg 50 Nykyrka - Brattebro backe under 2019-2022.

KLM bedöms ha ett något lägre inflöde av ärenden jämfört med 2018. KLM bedömer också att antalet detaljplaner som ska samrådas och granskas kommer vara något lägre under 2019 och år än tidigare år på grund av personalomsättningar på planeringsenheten. KLM bedömer även att arbetsuppgifter kopplat till genomförandet av nyligen antagna detaljplaner kommer öka närmsta året.

KLM kommer under de närmsta åren även genomföra kvalitetsförbättringar i registerkartan främst vad avser oregistrerade/lokaliserade samfälligheter.

Uppdrag

GIS-uppdrag kommer även fortsättningsvis utföras kostnadsfritt för kunderna inom Motala kommun. Finansieringen sker istället med befintliga anslagsmedel vilket ger fler uppdrag och större nytta till kunderna. Exempel på uppdrag under året är: 3D-visualisering för Lalandia, kartunderlag för fyrfack, analyser för omsorg, underlag för asfaltsupphandling, karta för samhällsbyggnadsprojekt, underlag till Vätternrundan, flygfotografering med drönare, cykelkarta, belysningsappar, etc.

Viktiga uppdrag enligt plan- och bygglagen har varit att ta fram nybyggnadskartor samt genomföra utsättningar vilket under året har sjunkit något. LME kommer därför titta på hur man under kommande år kan utföra dessa tjänster effektivare och billigare.

Uppdrag har genomförts i stor omfattning gentemot IT-enheten samt tekniska förvaltningen där det i huvudsak har varit inmätning av ledningar för IT samt mätning för exploateringsområden.

Med hjälp av drönare har LME varit kund behjälplig med framtagandet av flygfoto och ortofoto.

Allmänna GIS

Allmänna GIS har utöver grunduppdragen under året prioriterat verksamheterna i Motala kommun genom projektet "Verksamhetsstöd" som innebär att en GIS:are är fysiskt närvarande på kontoret hos kunden. Detta har resulterat i att GIS:arna lärt sig kundens verksamhet bättre och verksamhetens "mognad" avseende GIS har ökat avsevärt. GIS kommer fortsätta denna strategi.

Under året har LME bemannat tekniska förvaltningens GIS-funktion för att säkerställa nyttan med satsningen på den kommungemensamma plattformen för geografisk information. Syftet är att sänka driftkostnaderna genom att utgå fram samma nationella standarder och köpa en helhetslösning som inte kräver individuella anpassningar över tid. Detta strategiska tag kommer ge större kundnytta och medborgarnytta när fler standardiserade lösningar kan implementeras utan någon större extrakostnad.

För att möta framtidens utmaningar driver allmänna GIS bland annat ett utvecklingsprojekt med benämningen 3D stadsmiljö. Ur kundernas perspektiv kommer den geografiska informationen bli mer tillförlitlig och ge en mer enhetlig bild över kvalitén på den geografiska informationen. Ur medborgarperspektiv kommer en 3D stadsmiljö att ge större förutsättningar att ta till sig information om de olika kommande plan- och byggprojekt som kommer ske i Motala kommun.

Kvalitetsindikatorer

	2015	2016	2017	2018
Utsättningar som uppfyller 4 kalenderdagar	72%	85%	77%	83%
Nybyggnadskartor som uppfyller 14 kalenderdagar	54%	48%	33%	27%
Förrättningar som uppfyller 16 veckor	13%	28%	16%	22%
Förrättningar som tagit längre tid än 3 år	14%	8%	7%	10%
Kundenkät - betyg 8 eller högre	83%	71%	88%	83%
Arbetstid - debiterbar tid	63%	67%	68%	69%
Arbetstid - produktionstid	83%	80%	82%	82%
Arbetstid - administrativ tid	17%	20%	18%	18%

2.2 Framtidsanalys utifrån ett kund-/medborgarperspektiv

Framtidsanalys Kund

Gemensamt

LME kommer fortsätta att aktivt delta i arbetet med implementering av samhällsbyggnadsprocessen samt utvecklingen av densamma för att få den digital.

Korta handläggningstider

LME kommer behöva arbeta aktivt med att förändra sin del i befintliga processer (fastighetsbildningsprocessen, bygglovsprocessen, genomförandeprocessen, detaljplaneringsprocessen) i syfte att se möjliga lösningar för att effektivisera handläggningstiderna vilket påsikt även kommer påverka val av moduler till valt verksamhetsledningssystem.

Öka kundnöjdhet

LME behöver hitta en tydligare kundkoppling och finna bättre rutiner för att få statistisk säkerställd återkoppling från kunderna som kan implementeras i verksamheten för att förbättra och utveckla.

Kommunala lantmäterimyndigheten(KLM)

KLM bedöms ha ett något lägre inflöde av ärenden jämfört med tidigare. Man bedömer också att antalet detaljplaner som ska samrådats och granskas kommer vara något lägre under 2019 än tidigare år på grund av personalomsättningar på planeringsenheten. Detta kommer troligen påverka 2020 negativt. Vidare bedömer man att arbetsuppgifter kopplat till genomförandet av nyligen antagna detaljplaner kommer öka närmsta året.

KLM kommer under året genomföra kvalitetsförbättringar i registerkartan främst vad avser oregistrerade/lokaliserade samfälligheter.

KLM kommer även att behöva stödja Trafikverket med ny riksväg 50 Nykyrka - Brattebro backe under 2019-2022.

Uppdrag

Uppdragssidan kommer fortsatt ha en något lägre belastning avseende ärenden inom produktion av nybyggnadskartor och utsättningar men belastningen är stor då LME har en pensionsavgång i mätgruppen. Man behöver även effektivisera framställningen av nybyggnadskartor eftersom den idag är personbunden. Effektiviseringsarbetet påbörjas redan under 2019 men fortgår under 2020.

Stöd med lantmäteritjänster till tekniska serviceförvaltningen och till enheter i samhällsbyggnadsförvaltningen kommer även fortsättningsvis vara relativt högt avseende både mättjänster som GIS-tjänster.

Samhällsbyggnadsprocessen kommer att digitaliseras inom närtid vilket kommer kräva stöd med implementeringen av nytt verksamhetsledningssystem för fysisk planering och kopplingar till ärendehanteringssystem och andra stödsystem såsom e-arkiv, mina meddelanden etc.

Uppdragssidan ser även ett ökat intresse för stöd av flygfotografering och flygkartering m.h.a. lantmäterienhetens drönare. Detta underlag har gett stor nytta vid dialoger intern kommunens verksamheter och externt med medborgare.

Allmänna GIS

Allmänna GIS behöver skapa flera möten mellan verksamheterna och allmänna GIS för att diskutera genomförande av politiska åtaganden och verksamhetsutveckling med hjälp av GIS. Allmänna GIS kommer fortsätta arbete med att få mandat att arbeta förvaltningsövergripande och ställa krav på verksamheternas hantering av geografisk information, dels behöver det ställas krav på alla verksamheter att arbeta mer digitalt med sina informationsmängder för att öka användningen av geografisk information och GIS. Sådana beslut behöver vara politiska och tagna på en nivå över de enskilda nämnderna.

Allmänna GIS behöver öka kunskapen inom Motala kommuns verksamheter om vad geografisk information och GIS är, när och hur det kan användas och till vilken nytta. Motala kommuns verksamheter har rekryterat många chefer och specialister samt flertalet nya yrkeskategorier varför en marknadsföring av LME:s GIS-tjänster behöver genomföras och kontinuerligt säkerställas över tid

Allmänna GIS behöver säkerställa att Motala kommuns verksamheter blir bättre på att dela med sig av sina informationsmängder till varandra internt inom kommunen men också externt till allmänheten. Ett av de föreslagna verktygen är den nationella idén med öppna geodata som förväntas stimulera företagare och verksamheter inom kommunen.

Allmänna GIS ska kunna presentera en samlad lägesbild av kommunens planerade och pågående bygg- och förändringsprojekt. För att åstadkomma detta behöver allmänna GIS bland annat ha tydligt ansvar för varje informationsmängd och för ajourhållningsrutiner. Här kommer möjligheten ges att både internt och externt ha en samlad bild över samtliga samhällsbyggnadsprojekt men även den kommande digitala översiktsplan som allmänna GIS är med och tar fram. För att lättare få en översiktsbild över gällande detaljplaner och vilka möjligheter som finns samt få varningsinformation om när det börjar uppstå brist på mark för vissa ändamål behöver alla gällande detaljplaner digitaliseras.

Allmänna GIS har utöver grunduppdragen under året prioriterat kommande digital översiktsplan för Motala kommun samt ta fram riktlinjer för hur baskartan skall hanteras och utvecklas i och med att Motala växer geografiskt. Dessa två viktiga delar ligger till grund för en hög medborgarnytta på lång sikt och därmed ett viktigt grundarbete som inte bör prioriteras ner.

I och med att de stora tätorterna inom Motala kommun växer finns ett stort behov av att uppdatera och utöka stomnätssystemet för att kunna ha en teknisk möjlighet att expandera. Detta arbete kommer att vara av stor vikt de kommande åren och ger en större kundnytta när det blir enklare att göra utsättningar och få fram koordinater för de fastighetsrättsliga åtgärderna. Utan geodetisk infrastruktur blir det ingen geodata.

Digitalisering

Boverket och det statliga lantmäteriet har på uppdrag från Regeringskansliet fått i uppgift att skapa förutsättningar för den digitala stadsbyggnadsprocessen. Det kommer innebära ett gediget arbete för Samhällsbyggnadsförvaltningen och LME. Centrala delar i färdplanen en standardiserad grundkarta, digitala detaljplaner samt en digital översiktsplan. Färdplanen talar om en målbild 2025 men det finns ett flertal delmål som exempelvis krav på kommuner ska kunna ta fram de nya detaljplanerna digitalt redan 2021. Slutmålet innehåller även mognade användare, utredd juridik och ekonomiska förutsättningar samt BIM(Byggnadsinformationsmodellering) och 3D och så vidare.

Nationell gemensam plattform

För att klara en digital samhällsbyggnadsprocess tar man nu fram en gemensam nationell plattform för geodata på initiativ från Regeringskansliet. Det kommer troligtvis bli tjänsteplattform utan centrala data. Data kommer att lagras hos myndigheter och kommuner medan plattformen innehåller tjänster som servar processens intressenter. Plattformen kommer att innehålla tjänster av olika karaktär från prickmark, fastighetsgränser till geotekniska undersökningar. Detta leder till en förenklad kravställning gentemot konsulter som ska ta fram data då den kommer bli strukturerad enligt konstens alla regler.

2.3 Prioriterade områden utifrån ett kund-/medborgarperspektiv

Digitalisering

I och med det nationella initiativet av digitalisering av samhällsbyggnadsprocessen samt framtagandet av en nationell gemensam plattform ställs LME i en central position i kommunen. Det krävs att man är insatt i processen och följer det nationella arbetet. Här behöver man samarbeta både i samhällsbyggnadsförvaltningen som med den gemensamma ledningsförvaltningen. Kommunen ligger långt fram och kommer klara kravet på digitalisering av nya detaljplaner innan 2021. För att digitalisera översiktsplan och få till en bra anslutning till övriga datakällor krävs mer

arbete. I och med vår leverantör av den kommungemensamma plattformen för geografisk information är med i utvecklingsprocessen så kommer arbetet underlättas.

För att klara denna övergång på så kort tid krävs det att man tar det i flera steg. Projektet föreslår:

1. Struktur och inventering. Här ligger kommunen bra till i och med Allmänna GIS arbete med att strukturera och katalogisera data.
2. Digitalisering av processer. Ett gediget arbete kvarstår, men underlättas av att den digitala mognaden inom förvaltningen är relativt hög.
3. Digitaliserat samråd. En kulturell resa återstår. Programvara och system finns implementerat i kommunen och kan användas.
4. Automatisering. För att få till en automatisering måste de tre tidigare punkterna vara etablerade.

Kommungemensam samarbetsplattform för geografisk information

Motala kommun har infört en samarbetsplattform och i och med det finns det en bra utgångspunkt i det kommande arbetet. Plattformen har utvecklats av S-Group Solutions och ESRI vilka även varit med och provat standarderna med deras system.

Digitalisera äldre detaljplaner

Enligt förslaget ovan innebär det att nya detaljplaner behövs framställas om ett par år. Krav från verksamheter och kunder på digitaliserade äldre detaljplaner lär inte vänta på sig. Med digitala detaljplaner läggs grunden för ett smartare samhällsbyggande där informationen i detaljplanen enkelt kan återanvändas för bland annat digital kartproduktion, fastighetsbildning, statistiska analyser och ansökningar om bygglov. Att den geografiska informationen är utbytbar mellan aktörerna i plan- och byggprocessen är A och O för en effektiv process.

Utöver ovanstående syften finns även syftet att med digitaliserade detaljplaner tillgängliggörs kommunens detaljplaner utan att tappa kvalitet till kommunens tjänstemän och politiker samt till kommunens medborgare. Genom åtkomsten kommer behovet av enklare att nedgå vilket frigör tid för effektivare handläggning av bygglov och detaljplaner vilket gynnar alla.

Införa svensk geoprocess

Standardisering innebär att ta fram gemensamma lösningar och överenskommelser på återkommande problem i syfte att uppnå största möjliga nytta i syfte att främja samarbete och öppenhet mellan parter, underlättar kommunikation, främjar utveckling, minska onödiga variationer samt ge ökad kvalitet. Svenska geoprocess är ett nationellt arbete med att ta fram standardiseringar för geografisk information. Denna standardisering avser lantmäterienheten implementera i Motala kommun för att underlätta kommande verksamhet.

Digitalisera förrättningsprocessen

KLM har med stöd av Lantmäteriet påbörjat införandet av ett digitalt arkiv samt e-ansökan med flersigneringsfunktion. 2016 infördes ett nytt digitalt kartsystem som ajourhålls nationellt och därmed ger ökad nytta för verksamheten och kunderna. Kunderna kan idag digitalt få tillgång till sin fastighetsinformation via en gemensam webbportal. Nästa steg är att tydligare få en koppling till digitala detaljplaner som skulle ge kortare handläggningstider och därmed sänka kostnaderna. KLM har påbörjat arbetet med att förändrar arbetsmetodiken som en konsekvens av nya digitala möjligheter.

Effektivisera verksamheten

Framtagandet av nybyggnadskartor, utsättning av hus, inmätning av vägar är ett högst prioriterat område. Effektiviseringsarbetet har påbörjats och kommer fortgå hela 2020.

3. Medarbetare/Kompetensförsörjning

3.1 Nuläges och behovsanalys

Personalomsättning procent

År: 2018 **Period:** December **Verksamhet:** Alla verksamheter **Sysselsättningsgrupp:** Alla exkl vilande **Anställningstyp:** Månadsanställda **Avtal:** Anställda enligt AB

	Extern avgång	- varav egen begäran	- varav sjukersättning	- varav extern inkl. pension/sjuk ersättning	- varav extern egen begäran	Snittanställda ack
Lantmäteri	1.00	1.00		5.43%	5.43%	18.4
Lantmäteri et	1.00	1.00		5.43%	5.43%	18.4

Pensionsprognos

Organisation: Lantmäteri **Verksamhet:** Verksamhetsstruktur **Mått:** Pensionsavgångar
Sysselsättningsgrupp: Alla exkl vilande **Anställningstyp:** Månadsanställda **Avtal:** Anställda enligt AB **Pensionsålder:** 65

	2019	2021	2023	2028
AID-struktur	2.00	1.00	1.00	1.00
Administration	1.00			
Teknikarbete	1.00	1.00	1.00	1.00

Befattning - antal personer

Nulägesanalys Medarbetare/Kompetensförsörjning

Ny organisation

Enheten är organiserad i två grupper (från tre grupper tidigare) i syfte att möta morgondagens behov och utmaningar. För att nå en högre effektivitet finns sedan i år enbart en samordnare för gruppen Geografisk information som leder den dagliga verksamheten inom respektive verksamhetsområde.

Grupperna är:

- Geografisk information: här återfinns medarbetare med befattningar såsom lantmäteriingenjör, teknisk lantmätare, mätningingenjör, mätningstekniker, GIS-ingenjör, GIS-utvecklare och analytiker.
- Kommunala lantmäterimyndigheten: här återfinns medarbetare med befattningar såsom förrättningslantmätare, jurist, lantmäteriingenjör, lantmäteritekniker och mätningingenjör.

Bra personalsammansättning

I gruppen geografisk information finns i huvudsak kompetenserna för att hantera och bearbeta grafisk- och geografisk information, analysera och visualisera geografisk information, förvalta och utveckla geografiska informationssystem, utveckla geodesin samt genomföra mättekniska uppdrag.

I gruppen kommunala lantmäterimyndigheten finns i huvudsak kompetenserna för att genomföra lantmåteriförrättningar, producera nybyggnadskartor, utföra husutsättningar samt stödja med fastighetsrättslig kompetens.

Åldersstrukturen samt könsstrukturen håller en jämn fördelning inom de två grupperna. Utbildningsnivån är överlag på enheten mycket hög (i huvudsak 3-5 år eftergymnasial utbildning) eftersom samtliga befattningar är någon form av ingenjörsbefattning.

Personalomsättningen har de senaste åren varit hög på kategorin förrättningslantmätare vilket beror på en generationsväxling som har skett för fort utan att etablera ett mentorskap. I huvudsak de flesta förrättningslantmätare de senaste 5 åren har varit nyutexaminerade och ej haft hemort i regionen vilket har föranlett att efter några års erfarenhetsinhämtning har de gått vidare till arbetena närmare hemorten.

Arbetsmiljöplan

Arbetsmiljöplanen visar på en hög arbetsbelastning för ett antal medarbetare. Lantmåteritekniker är den enda person idag som behärskar programvaran som används för producera nybyggnadskartor, denna process kommer utredas under året och effektiviseras under kommande år. Produktionen av nybyggnadskartor har varit hög de senaste åren och därför är arbetsbelastningen hög på den enskilde medarbetaren. I och med nytt verksamhetsledningssystem så kommer modulen karta kunna ersätta befintlig programvara för att göra nybyggnadskartor i. Lantmåterienheten är den enda enheten inom förvaltningen som inte har någon administratör vilket märks i en ökad arbetsbelastning för lantmåterichefen med arbetsuppgifter och arbetsmoment som skulle kunna genomföras av personal med annan kompetens. Under 2019 anställdes på prov en förrättningsassistent på halvtid i syfte att stödja personalen på KLM. Man har även låtit en förrättningslantmätare kliva upp till att bli KLM-chef vilket betydligt underlättat arbetssituationen för enhetschefen.

Arbetsmiljöplanen visar även på problem med inomhusmiljön samt arbetsmiljön i förråd och garage som trots påstötningar under ett flertal år inte åtgärdas.

Säkrat upp kompetensförsörjning

LME har under väldigt lång tid haft svårt att rekrytera och behålla förrättningslantmätare mer än 3 år vilket beror på nationella utmaningar inom detta kompetensområde. På nationell nivå är detta en så pass stor utmaning att huvudmannen (Statliga lantmåteriet) anmält detta till regeringen och föreslagit ett antal åtgärder för att få bukt med problematiken. Om inte några åtgärder genomförs kommer detta kraftfullt påverka möjligheten att nå de nationella målen inom bostadsförsörjningen och fastighetsägandet. Nuläget lokalt för lantmåterienheten visar dock på en god framtid eftersom prioriteringen på denna kategori det senaste året börjat ge uteffekt.

Utmaningarna generellt är att säkerställa redundans, kompetensutveckling och en långsiktig kompetensförsörjning.

Kompetenser

I gruppen geografisk information finns i huvudsak kompetenserna för att hantera och bearbeta grafisk- och geografisk information, analysera och visualisera geografisk information, förvalta och utveckla geografiska informationssystem, utveckla geodesin samt genomföra mättekniska uppdrag.

I KLM finns i huvudsak kompetenserna för att genomföra lantmåteriförrättningar, producera nybyggnadskartor, utföra husutsättningar samt stödja med fastighetsrättslig kompetens.

Personalstruktur

Åldersstrukturen samt könsstrukturen håller en jämn fördelning inom de två grupperna. Utbildningsnivån är överlag på enheten mycket hög (i huvudsak 3-5 år eftergymnasial utbildning) eftersom samtliga befattningar är någon form av ingenjörsbefattning.

Personalomsättning

Personalomsättningen har varit hög på kategorin förrättningslantmätare vilket beror på en generationsväxling som har skett för fort utan att etablera ett mentorskap. I huvudsak de flesta förrättningslantmätare de senaste åren har varit nyutexaminerade och ej haft hemort i regionen vilket har föranlett att efter några års erfarenhetsinhämtning har de gått vidare till arbetena närmare hemorten. Läget för KLM har nu stabiliserat sig något lokalt men regionalt och nationellt är det fortsatt stor efterfrågan.

Under 2019 går två erfarna medarbetare i pension. Mätningsteknikerns kompetens har säkrats under åren med två nya medarbetare. Biträdande lantmåterichef kommer inte ersättas direkt utan man gör en ordentlig analys över behov och kommande utmaningar innan enheten tar ett formellt beslut.

Framtidsanalys Medarbetare/Kompetensförsörjning

Behov av administrativ assistent

Lantmåterienheten är den enda enheten inom förvaltningen som inte har någon fast anställd administratör/administrativ assistent vilket märks i en ökad arbetsbelastning för lantmåterichefen med arbetsuppgifter och arbetsmoment som skulle kunna genomföras av personal med annan kompetens. På sikt borde en administratör stödja övriga handläggare och chef för att få högre effektivitet alternativt att man nyttjar förvaltningens administratörsgrupp mer effektivt. Syftet är att optimera och effektivisera för att få ut mer av sina specialister när nödvändig administration för verksamheten läggs på en central befattning på lantmåterienheten.

Generellt

Utmaningarna generellt är att säkerställa redundans, kompetensutveckling och en långsiktig kompetensförsörjning. Kompetensförsörjningsplan har tagits fram varje år på medarbetarnivå där var och en fick ta fram behov för att vidmakthålla samt utveckla sin kompetens beroende på vilka arbetsuppgifter och arbetsmoment som finns. Denna kompetensförsörjningsplan ligger sedan till grund för prioriteringar och budgeteringar av kompetensutvecklingsåtgärder året och kommande år.

Brist på förrättningslantmätare

Lantmåterienheten har under väldigt lång tid haft svårt att rekrytera och behålla förrättningslantmätare mer än 3 år vilket beror på nationella utmaningar inom detta kompetensområde. På nationell nivå är detta en så pass stor utmaning att huvudmannen (Statliga

lantmäteriet) anmält detta till regeringen och föreslagit ett antal åtgärder för att få bukt med problematiken. Om inte några åtgärder genomförs kommer detta kraftfullt påverka möjligheten att nå de nationella målen inom bostadsförsörjningen och fastighetsägandet. På sikt kommer lantmäterienheten lokalt att säkerställa tillgången på förrättningslantmätare genom att vara en attraktiv region och arbetsgivare genom de pågående och planerade åtgärderna inom trivsel på arbetsplatsen, utmaningar i arbetet, kompetensutveckling, lön och rekryteringen av förrättningslantmätare med annan utbildningsbakgrund än traditionellt.

Prioriteringar Medarbetare

Växeltjänstgöring

Möjlighet för växeltjänstgöring borde analyseras från centralt håll.

Arbetsmarknadsprognos

Lantmäterichef

Motala kommun har historiskt sett haft hög omsättning på chefer och viss svårighet att rekrytera. Som enhetschef för LME krävs inga speciella verksamhetskunskaper eftersom kompetensen ligger hos medarbetaren. LME använder sig av tillitsbaserad styrning och bör därför inte ha så stora problem vid en eventuell chefsrekrytering.

KLM-chef

Som myndighetschef för KLM krävs kompetens likvärdig en erfaren förrättningslantmätare vilket försvårar en rekrytering. KLM-chefen är en mycket svårrekryterad post.

Förrättningslantmätare

Det är svårt att rekrytera erfarna förrättningslantmätare sett både lokalt, regionalt samt nationellt.

GIS-samordnare, GIS-utvecklare, GIS-analytiker och GIS-ingenjör

Att anställa en erfaren GIS-samordnare bedöms som relativt svårt beroende den stora efterfrågan på GIS-personal. Man kan här bedöma de "samordnande" egenskaperna högre och rekrytera systemvetare eller liknande som man sedan internt kompetensutvecklar inom GIS.

GIS-utvecklare är mycket svårrekryterade på grund av den stora efterfrågan i branschen. Att få tag i "renodlade" analytiker inom GIS bedöms som relativt svårt men de flesta GIS-utvecklare har kompetensen till avancerade analyser.

Att rekrytera GIS-ingenjör i den rådande efterfrågan på GIS-personal är relativt svårt. Den lokalt förankrade GIS-utbildningen i regionen är nedlagd och därmed bör efterfrågan öka efter hand.

Lantmäteringenjör och Lantmäteritekniker

Lantmäteringenjör är relativt svårrekryterare då de är anställningsbara i en ganska bred omfattning. Lantmäteritekniker bedöms lättare att rekrytera.

Mätningssingenjör och Mätningstekniker

Under en längre tid har det funnits utbildningar i regionen med inriktning mot geodetisk mätning. Om högkonjunkturen svänger nedåt något bör det bli relativt enkelt att rekrytera mätare.

Kritiska befattningar

KLM-chef

Tillgången till en KLM-chef i verksamheten är kritisk av anledningar nämnt ovan. Idag är denna tjänst tillsatt men man bör planera för att eventuella förändringar kan ske. En intern chefsutbildning skulle kunna lyfta befintlig personal och säkra att de stannar i verksamheten eller åtminstone i organisationen.

Samordnare

Man har haft svårt att intressera personal för tjänsten som samordnare. Med en ledarskapsutbildning kan man bredda en samordnares kompetens och därmed bör tjänstens svårigheter underlättas något samtidigt som tjänsten blir mer attraktiv.

GIS-analytiker

Att hitta bra GIS-analytiker är mycket svårt och därmed bör man se till att fler personer ökar sin kapacitet i området. GIS-personalen på LME är mycket kompetent och man bör undersöka intresset och möjligheterna hos dessa till en breddning i deras kompetens.

Lantmäteringenjör

LME har viss problematik med personberoende. Vissa ingenjörer har varit anställda en längre tid och besitter en stor del tyst kunskap. Man behöver hitta redundans hos dessa personer för att minska verksamhetens sårbarhet.

Talanginventering

Samordnaren besitter innovativa och nytänkande egenskaper och en mycket hög kompetens inom tekniska frågor i branschen. En möjlig karriärväg kan vara att utveckla metoder och "teknik" samt leda projekt inom enheten. På det sättet möjliggör man även för andra att avancera mot att bli samordnare.

GIS/Mät-personal. I och med det ökande användandet av 3D finns möjligheter att bredda sin kompetens. Mät-personal kan med fördel vidareutbilda sig inom GIS eftersom trycket på GIS kommer öka och ev. sjunka något på mät-sidan i och med utvecklandet av nya mätmetoder och snabbare samt enklare dataflöden. Mät-personal skulle eventuellt kunna bredda sin kunskap genom att stödja kommunens projektörer. En vidareutbildning, intern eller extern, krävs då troligtvis.

Det bör finnas möjligheter att öppna upp mot Fysisk planering och börja samarbeta mer i planfrågor. Förrättningslantmätare bör då kunna bredda sin kompetens.

Gap-analys

Med ovanstående ambition behöver samordnaren en projektledningsutbildning eller en ledarskapsutbildning. En förstärkning av 3D kan enbart genomföras med kurser inom området. På övriga områden behövs både internt stöd som externa kurser.

3.2 Målsättning och prioriteringar

Det övergripande målet med kompetensförsörjningen är att säkerställa en stabil, effektiv och ständigt utvecklande verksamhet. Detta genom att enheten säkerställt redundans inom alla arbetsområden och att personalen utvecklas.

4. Ekonomi

4.1 Nulägesanalys Ekonomi

Ekonomi och bokslut 2018

LME redovisar ett överskott om totalt 1702 tkr. Det beror främst på lägre kostnader än väntat för köp av verksamhet och konsulter. De totala intäkterna är 813 tkr lägre än budgeterat vilket förklaras av en minskning av förrättningar, utsättning av hus samt nybyggnadskartor.

På kostnadssidan är det främst personalkostnaderna och köp av verksamhet och konsulter som blev lägre. Orsakerna beror främst på att flera projekt inte genomförts, bl.a. utveckling av Geosecma. Personalkostnaderna inklusive timlöner visar en positiv avvikelse om cirka 700 tkr. Det beror till en mindre del på en vakans, men framförallt på att lantmäterichefens lön istället har belastat staben och till viss del miljö- och hälsoskyddsensheten. Dels har lantmäterichefen gått in som biträdande förvaltningschef, dels som miljöchef under en kortare period.

Kostnaden för konsulter, som inte realiserades, var inte av en engångskaraktär utan mer utav en förskjutning på framtiden. Kostnaden avser bland annat utveckling av den kommungemensamma plattformen för geografisk information. LME behöver alltså ta höjd för detta i kommande budgetar.

Resultaträkning per 2018-12-31, Tkr (OBS! endast ett urval av poster, se årsredovisning för fullständig redovisning och analys.)	Budget 2018	Utfall 2018	Avvikelse mot budget 2018
Resursfördelning/anslag	8236	8252	+ 16
Försäljning	5805	5432	- 373
Taxor och avgifter	3822	3391	- 431
= Totala intäkter	17912	17099	- 813
Personalkostnader (inkl. tim/pool)	- 11926	- 11224	-702
Köp av verksamhet och konsulter	- 4251	- 2850	- 1401
Övriga kostnader	- 954	- 643	- 311
= Totala kostnader	- 17912	- 15398	- 2514
= Total summa (intäkter-kostnader)	0	1702	1702